

Aan het bestuur van de VNG, IPO, FPG en de LOB

VOOR DE PERS

Heide, 24 mei 2016

Betreft: ontwikkelingen rondom natuurbegraven in Nederland

Geachte bestuur,

Natuurbegraven is in korte tijd een begrip geworden in Nederland. Functionerende natuurbegraafplaatsen krijgen veel aandacht van publiek en media. Ervaringen tot nu toe en meerdere onderzoeken laten zien dat de belangstelling voor natuurbegraven nog toeneemt. Er is op dit moment zeker nog ruimte voor uitbreiding van het aantal natuurbegraafplaatsen. Deze conclusie wordt mede ingegeven door de vrijwel unanieme positieve reacties en ervaringen van consumenten. Niet alleen wat betreft de verzorging en de beleving van de natuuruitvaart en de aandacht voor herdenken van overledenen daarbij, ook de natuurbeleving en het natuurbeheer worden positief beoordeeld. Juist de bijzondere combinatie van deze aspecten heeft ervoor gezorgd dat natuurbegraven in steeds bredere kring wordt geaccepteerd als een waardevol alternatief voor cremeren en regulier begraven. Juist vanwege de genoemde ontwikkelingen is het van groot belang dat de exploitatie van bestaande en nieuwe natuurbegraafplaatsen zorgvuldig gebeurt. Als Branchevereniging voor echte Natuurbegraafplaatsen in Nederland vragen wij daarom aandacht voor de volgende aspecten.

Algemene en persoonlijke motieven

De belangrijkste overwegingen voor mensen om te kiezen voor natuurbegraven hebben een algemeen en een persoonlijk karakter. De algemene motieven zijn: de sterke verbondenheid met de natuur en de gedachte om zo een bijdrage te kunnen leveren aan ontwikkeling van nieuwe natuur en beheer en onderhoud van bestaande natuur. De persoonlijke motieven zijn: in overleg een eigen grafpek kunnen kiezen, geen zorg voor grafonderhoud en geen extra kosten voor verlenging omdat een natuurgraf een graf voor onbepaalde tijd is. ***Tegelijk blijft het van belang om de ontwikkeling van de behoefte nauwkeurig te volgen. Voorkomen moet worden dat er overcapaciteit en wildgroei ontstaat.***

Smakeloze reacties tegenstanders

Alle vigerende echte natuurbegraafplaatsen hebben de volledige bestemmingsplan- en vergunningenprocedures doorlopen en voldoen aan alle wettelijke voorschriften. Er zijn in de procedures tot nu toe veel bezwaren ingediend. Al die bezwaren zijn tot op de dag van vandaag ongegrond gebleken. Dat betekent dat natuurbegraafplaatsen voldoen aan alle voorschriften en richtlijnen in het kader van Natuurwetgeving, de Wet op de Lijkbezorging en andere wettelijke bepalingen. De meer gevoelsmatige bezwaren blijken in de praktijk na verloop van tijd te verdwijnen en te veranderen in een positieve waardering voor de natuurbegraafplaats als natuurgebied en als voorziening in de omgeving. **Om die reden is het kwalijk dat een kleine groep tegenstanders – veelal gemotiveerd vanuit het NIMBY-principe - actief blijft om met onjuiste en ongepaste emotionele argumenten het natuurbegraven en de verantwoordelijke initiatiefnemers op een smakeloze manier in een kwaad daglicht te stellen. Daarmee kwetsen zij degenen die een dierbare op een natuurbegraafplaats hebben begraven ten zeerste.**

Borging kwaliteit en continuïteit

De in 2013 opgerichte branchevereniging voor natuurbegraafplaatsen in Nederland: BRANA - ziet het als haar taak tegenwicht te bieden tegen onjuiste en tendentieuze acties die gericht zijn op het frustreren en beschadigen van natuurbegraven als geaccepteerde maatschappelijke voorziening. Om die reden vragen wij uw aandacht voor het volgende:

De eerste echte natuurbegraafplaatsen in Nederland hebben al snel het initiatief genomen om een branchevereniging op te richten; de Branchevereniging Natuurbegraafplaatsen in Nederland BRANA. De belangrijke drijfveren voor dit initiatief zijn:

- De consument laten zien dat natuurbegraven zorgvuldig, verantwoord en volgens alle wettelijke regels en voorschrift gebeurt;
- De samenleving laten zien dat natuurbegraven een verantwoorde bijdrage levert aan een maatschappelijke behoefte en daarmee een goede maatschappelijke voorziening is;
- De belangen van de natuurbegraafplaatsen behartigen, zodat er op grond van transparante en correcte informatie een juiste beeldvorming kan ontstaan.

BRANA heeft inmiddels een gedragscode voor natuurbegraafplaatsen opgesteld en een certificeringstraject ingesteld dat erin voorziet dat het Instituut Nederlandse Kwaliteit (INK) als onafhankelijke en objectieve instantie toetst of de bedrijfsvoering en het beleid en beheer van aangesloten natuurbegraafplaatsen voldoet aan de gedragscode.

Particulier ondernemerschap

Een belangrijk kenmerk van de nieuwe echte natuurbegraafplaatsen is het particuliere karakter. Dat is niet vreemd. Veel vernieuwingen komen tot stand omdat ondernemende particulieren signalen uit de samenleving onderkennen en omzetten in initiatieven. De Nederlandse initiatiefnemers van natuurbegraafplaatsen hebben onder andere geleerd van de ervaringen in Engeland. De algemene conclusie is dat natuurbegraven voor particuliere natuurbeheerders een passend en verantwoord verdienmodel kan zijn, dat past binnen de doelstellingen van een goede bedrijfsvoering voor landgoederen en natuurorganisaties. Om die reden is het van essentieel belang dat een dergelijk verdienmodel op een marktconforme manier gerealiseerd wordt. In ons maatschappelijk bestel is het

aan het particuliere initiatief om te voorzien in de behoeften en de belangen uit de samenleving. Dat geldt voor woningbouw en zorgverlening en ook voor (natuur)begraven en cremieren. De overheid heeft tot taak de wettelijke regels en kaders te stellen waarbinnen dat dient te gebeuren. Zodra de overheid op de stoel van de particuliere ondernemer gaat zitten en - in ons geval – zelf natuurbegraafplaatsen gaat exploiteren, ontstaat er oneigenlijke concurrentie. Dat laat onverlet dat natuurbegraafplaatsen een grote sociale en maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben. Zij zijn niet alleen juridisch, maar vooral ook moreel verplicht om de belofte die zij doen aan consumenten - grafkrust voor onbepaalde tijd in de natuur – te garanderen en te borgen. Het stelt specifieke eisen aan de kwaliteit en continuïteit van de organisatie en de bedrijfsvoering van de natuurbegraafplaatsen. Belangrijk aspect daarbij is dat de ruimte en capaciteit voor natuurgraven wordt bepaald door het vastgesteld en goedgekeurd natuurbegraafplaatsen beleid in het betreffende natuurgebied. ***Elk nieuw initiatief voor een natuurbegraafplaats dient daarom zorgvuldig getoetst en beoordeeld te worden, niet alleen aan de wettelijke regels en voorschriften, maar ook aan de gedragscode van BRANA. Het karakter van een natuurbegraafplaats verdraagt geen ongecontroleerde wildgroei met een hoog afbreukrisico. De gedragscode heeft daar regels voor gesteld.***

Ambitie BRANA

De BRANA ambitie is om te bevorderen dat bestaande natuurbegraafplaatsen leven volgens de BRANA gedragscode en dat bij de ontwikkelingstrajecten voor nieuwe initiatieven de gedragscode wordt gehanteerd, zodat er geen onjuiste en onwaardige elementen in de besluitvorming gaan overheersen. BRANA biedt zich aan als gesprekspartner bij het ontwikkelen van overheidsbeleid gericht op natuurbegraven en natuurbegraafplaatsen en pleit voor het hanteren van de BRANA gedragscode bij het beoordelen en toetsen van initiatieven voor natuurbegraafplaatsen.

Wij stellen het op prijs dat u deze brief doorgeleid naar en onder de aandacht brengt bij alle bij uw federatie aangesloten afdelingen en bij relevantie commissies binnen uw organisatie.

Wij zijn graag bereid tot overleg en nadere toelichting

Met vriendelijke groet,

Gé Peterink.

Voorzitter BRANA

Bijlage:
Gedragscode BRANA

NB.

Deze brief is verzonden naar:

- alle Nederlandse gemeenten via de VNG
- alle provincies via het IPO
- Federatie Particulier Grondbezit en Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen
- De pers

BRANA: Branchevereniging voor echte Natuurbegraafplaatsen in Nederland, Janslust 9, 5812 AT Heide E ge@peterink.nl W www.brana.nu T 0478 515721